

Inlaat t.b.v. vismigratie

Huidige situatie en ontwikkelingen

In de huidige situatie hebben alle gemalen (behoudens het landinrichtingsgemaal "Joh. Veurink" de mogelijkheid om water in te laten. Vanwege de slechtere waterkwaliteit op de Hollandsche IJssel (de meester gemalen staan aan de Hollandsche IJssel) wordt het meeste water echter vanuit de Lek en Vlist ingelaten op peilgebied Bergambacht en doorgevoerd naar andere polders.

Vanwege het verdwijnen van de gemalen en inlaten langs de Hollandsche IJssel in het kader van de landinrichting Krimpenerwaard, zal het inlaatwater in de toekomst in grotere mate worden verkregen door inlaat vanuit de Lek (bij gemaal Krimpenerwaard). Omdat vermoedelijk ook de grote inlaat "Bergstoep" (vanwege de toetsing primaire waterkeringen) zal moeten verdwijnen, wordt het watersysteem in de toekomst voor de inlaat bijzonder afhankelijk van de inlaat bij gemaal "Krimpenerwaard". De inlaat bij het gemaal "de Nesse" kan daarom ook een rol, hoewel beperkt, vervullen in het geval van calamiteiten.

Doel en aandachtspunten vismigratie

De kaderrichtlijn Water (KRW) verplicht lidstaten van de EU (ten minste) te streven naar een goede watertoestand en daarbij de nodige maatregelen uit te voeren. Vissen zijn een van de biologische kwaliteitselementen bij de beoordeling van watersystemen voor de KRW. De mogelijkheid van vissen om binnen en tussen verschillende watertypen te migreren is een belangrijk aspect bij de beoordeling van de ecologische kwaliteit in een stroomgebied en wordt in de KRW nadrukkelijk genoemd.

De landelijke aanpak van vismigratie op zoet-zoutovergangen kent 2 schaalniveaus. Enerzijds wordt gewerkt aan het passeerbaar maken van sluizen en andere kunstwerken in de grote (voormalige) estuaria en de grote rivieren, met als belangrijkste doelsoorten Zalm, Zeeforel en Aal. Voorbeelden hiervan zijn (mogelijke) maatregelen bij de Haringvlietsluizen ('De Kier') en de aanleg van vispassages verder stroomopwaarts in de grote rivieren. Anderzijds ligt er een taak van de regionale waterbeheerders om de "harde" barrières bij gemalen en uitwateringssluizen en de lozingspunten van de polders- en boezemstelsels vispasseerbaar te maken.

Voor het gebied van de Krimpenerwaard kunnen spiering, driedoornige stekelbaars en paling (zowel glasaal als schieraal) als doelsoorten voor vismigratie worden aangewezen. Driedoornige stekelbaars is van oorsprong een zeevis die in het voorjaar naar het zoete water trekt om zich voort te planten. Ook spiering trekt in het vroege voorjaar naar het zoete water om te paaien. Paling is een vissoort die op zee paait. Als glasaal komen de jonge palingen aan bij de kust, trekken het binnenwater in al waar ze verkleuren tot rode aal. Na een aantal jaren opgroeien veranderen de alen weer van uiterlijk en trekken als schieraal naar zee.

Deze visecologische processen hebben zich tot dusver kunnen voltrekken in de overgang van de IJssel en de Lek naar de watersystemen van de Krimpenerwaard. Door in het project "vernieuwing gemaal de Nesse" vismigratie mee te nemen blijft de huidige migratiemogelijkheid via gemaal Nesse intact. Van de bedrijfsvoerders in het gebied is bekend dat in de huidige situatie intrek en wegtrek van vis plaatsvindt. Wel zal een beperkt onderzoek worden gedaan om het exacte aanbod en de periode van vistrek vast te stellen zodat hiermee bij de bediening van het gemaal rekening kan worden gehouden. Ook moet onderzocht worden of het peilgebied waar de vis naar toe migreert geschikt is als (tijdelijk) leefgebied voor de doelsoorten. Mogelijk zullen verder migratiekelpunten naar naastgelegen en geschikte peilgebieden moeten worden opgelost.

Voorgesteld wordt om de inlaat vanwege de slechtere waterkwaliteit van de Hollandsche IJssel alleen te gebruiken in 1 of 2 voorjaarsmaanden tijdens de vismigratie van glasaal.